Polish Shelter, Housing & Accommodation Sector meeting

31st January 2023

RRP for Ukraine Situation

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Agenda

1. **Updates**
   - Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection (20’)
2. **Partners updates (15’)**
3. **Shelter Sector Information Management updates**
   - Satisfaction survey (10’)
4. **Presentation of the analysis - "Housing - the basis of existential security. Solutions at the city and regional level” (15')** - Iwona Leonowicz-Bukała PhD, University of Information Technology and Management in Rzeszów
5. **IOD PARC study on private housing initiatives, project “Safe Homes” (15’)**
6. **AOB**

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

- We received full information on CC locations from 14 Voivodships:
  - ✓ Full information: Dolnośląskie, Lubelskie, Lubuskie, Mazowieckie, Opolskie, Podkarpackie, Podlaskie, Pomorskie, Śląskie, Świętokrzyskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie
  - ✓ In part: Łódzkie, Małopolskie
  - ✓ Missing: Kujawsko-Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie
- Main takeouts:
  - ✓ Lack of centralization/common approach, e.g. lack of coherence in the information provided (Lesser Poland Voivodeship did not send the complete list, Łódź Voivodeship only partially, contact the local authorities for the rest), no unified CC list
  - ✓ No allocation criteria
  - ✓ Lack of knowledge about places adapted to the needs of people with disabilities
  - ✓ Communal/individual apartments included in collective accommodation centers, a large percentage of locations for up to 10 people

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

Województwo	Liczba obiektów (wszystkich)	Liczba miejsc w obiektach (wszystkic	Udział procentowy w całości kraju
małopolskie	545	17063	27.32%
dolnośląskie	160	7605	12.18%
śląskie	232	6846	10.96%
mazowieckie	99	5950	9.53%
pomorskie	121	5347	8.56%
lubelskie	133	4632	7.42%
wielkopolskie	75	3551	5.69%
podlaskie	80	3443	5.51%
kujawsko-pomorskie	102	3048	4.88%
lubuskie	34	2222	3.56%
świętokrzyskie	28	1288	2.06%
opolskie	13	966	1.55%
zachodniopomorskie	1	490	0.78%
podkarpackie			0.00%
Grand Total	**1623**	**62451**	**100.00%**

Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships

Voivodeship	Number of shelters
Dolnośląskie	160
Kujawsko-pomorskie	101
Lubelskie	128
Lubuskie	34
Łódzkie	40
Małopolskie	545
Mazowieckie	99
Opolskie	13
Podlaskie	80
Pomorskie	120
Śląskie	232
Świętokrzyskie	28
Wielkopolskie	75
Warmińsko-Mazurskie	5
Podkarpackie	2
Zachodniopomorskie	19

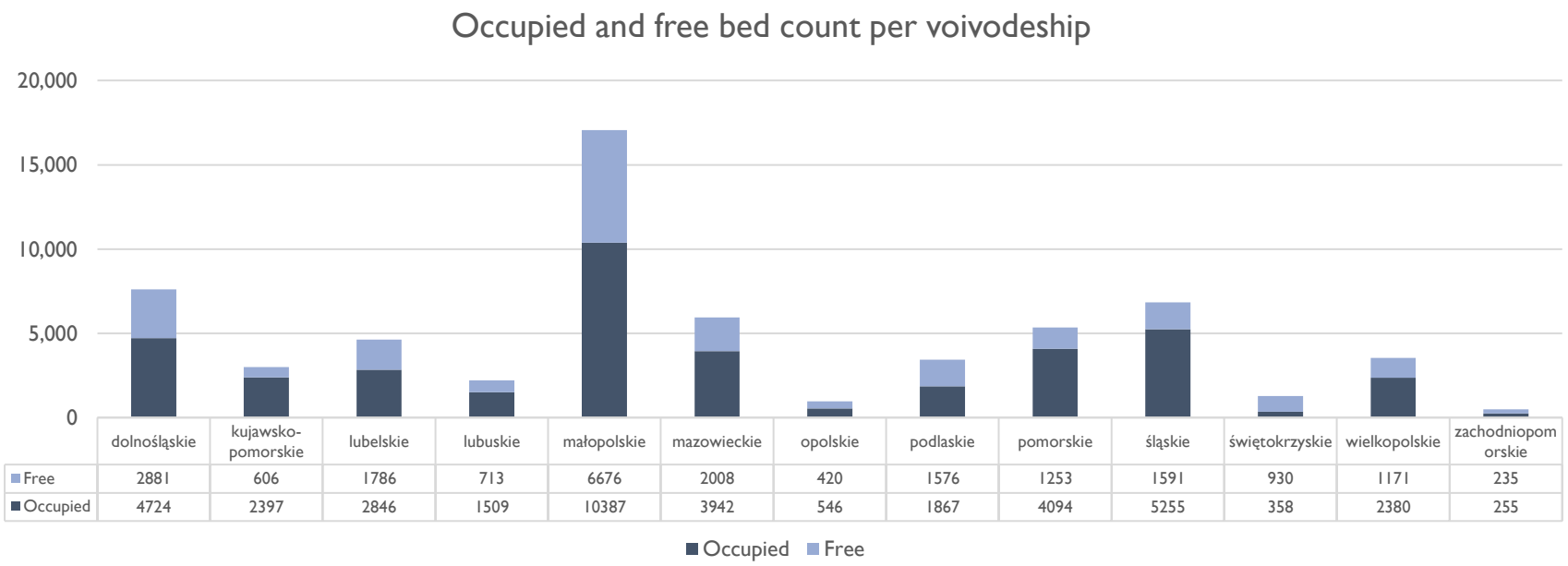

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

liczba wszystkich m.w obiekcie poniżej 10	liczba obiektów	% calosci
1 miejsce	10	1%
2 miejsca	38	2%
3 miejsca	51	3%
4 miejsca	47	3%
5 miejsc	47	3%
6 miejsc	48	3%
7 miejsc	45	3%
8 miejsc	34	2%
9 miejsc	37	2%
10 miejsc	52	3%
Sumy	409	25%
l.miejsc zajętych	40719	65%
l.miejsc wolnych	19893	32%

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

Województwo	Liczba obiektów o pojemności poniżej 10 osób	Liczba miejsc w obiektach malych - ponizej 10 osób	Liczba wszystkich obiektów	Udział % małych obiektów w liczbie wszystkich
małopolskie	152	856	545	28%
śląskie	87	396	232	38%
dolnośląskie	34	169	160	21%
lubelskie	27	123	133	20%
pomorskie	19	101	121	16%
podlaskie	15	75	80	19%
wielkopolskie	11	58	75	15%
mazowieckie	8	48	99	8%
opolskie	5	19	13	38%
lubuskie	1	2	34	3%
Grand Total	**359**	**1847**	**1492**	

Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

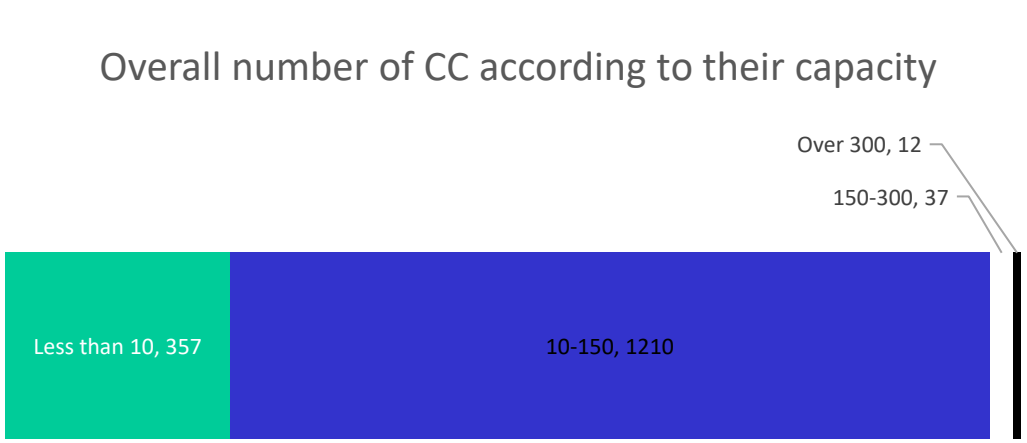

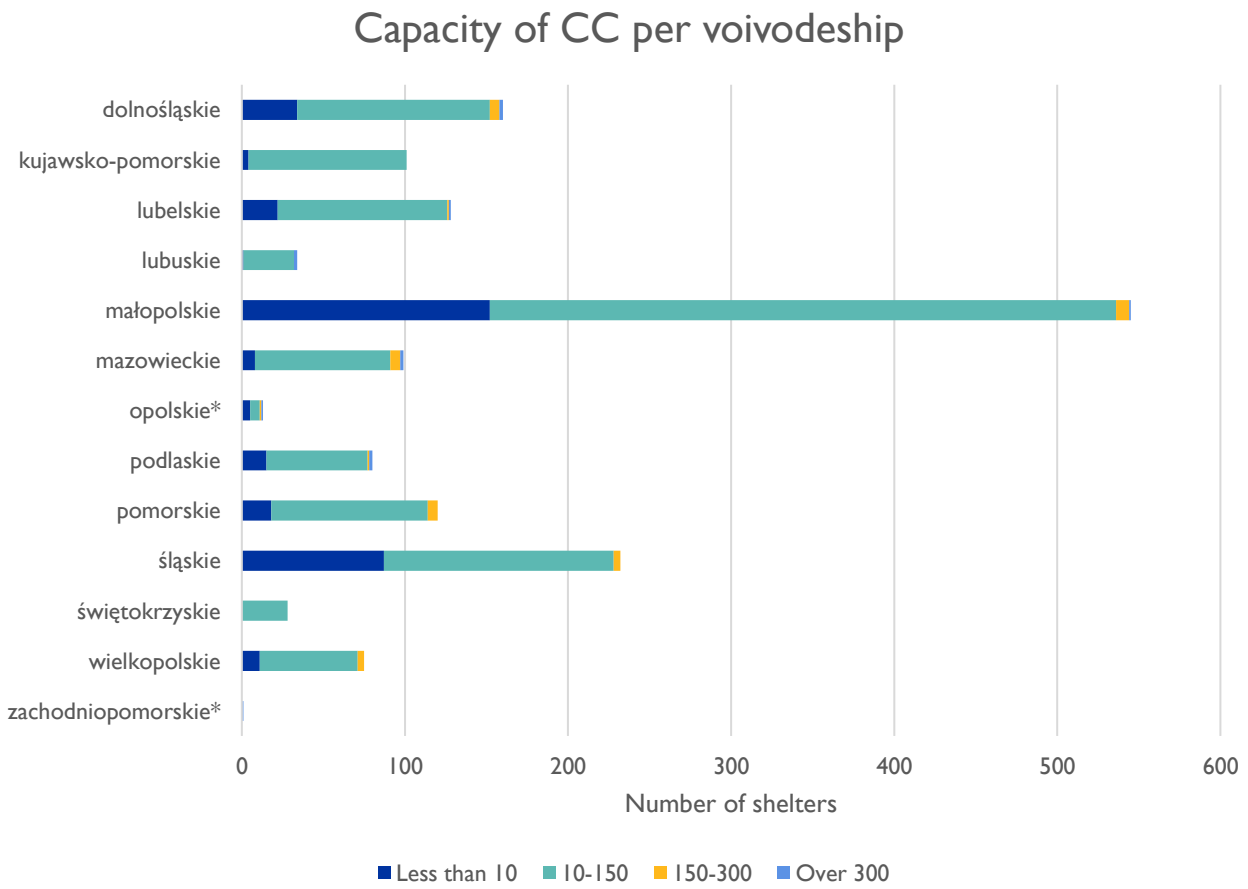

*voivodeships with less than 20 data entries

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

Mazowieckie:

- As of December 13th 2023, there are **99 active CCs** (including 4 MUW facilities in Warsaw and 95 local government units).
- **3,942 people** use temporary accommodation in CCs in the Masovian Voivodeship. All 99 currently operating CCs have a total capacity of **5,950 places, 2,008 places remain vacant.**
- Currently, the Masovian Voivode does not plan to close CCs in the Masovian Voivodeship and assistance to Ukrainian citizens will continue to be provided

Małopolskie:

- **As of December 20, 2023: total 17,063 - occupied 10,387 - free 6,676**
- All 545 currently operating CCs have a total capacity of 17,063 places, 6,676 places remain vacant.
- 262 with the number of inhabitants > 10
- 330 properties are occupied by less than 15 people

1. Collective Centers – presentation of data from public enquiry submitted to Voivodships by Right to Protection

Lubuskie:

- **As of December 27, 2023 : total 2222 - occupied 1509 - vacant 713**
- 34 currently operating CCs
- 13 CCs are are fully or partially adapted to the needs of people with disabilities
- 1,249 people are exempt from fees, while 314 people are obliged to participate in the costs of accommodation and meals

Lubelskie:

- **As of December 13, 2023. : total 4666 - occupied 2855 - vacant 1811**
- 139 currently operating CCs

Dolnośląskie:

- **As of December 27, 2023. : total 9095 - occupied 4724 - vacant 4 371**
- 689 people obliged to participate in costs; 643 people make payments in accordance with the rules; The number of people dismissed is 3,911, which constitutes 84% of the total

2. Partners’ updates

3. Shelter Sector Information Management updates

- Satisfaction survey – scan the QR code →

Or

- click on the link in the chatbox:

Or

- Join at menti.com and use code: 5300 9721

4. Presentation of the analysis - "Housing - the basis of existential security. Solutions at the city and regional level" (15') - Iwona Leonowicz-Bukała PhD, University of Information Technology and Management in Rzeszów

Mieszkanie – podstawa bezpieczeństwa bytowego. Rozwiązania na poziomie miejskim i regionalnym

Fundacja Habitat for Humanity Poland

Shelter, Housing & Accommodation Sector Meeting, 31.01.2024

Iwona Leonowicz-Bukała, dr

Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Współautorzy: Kamil Łuczaj (UŁ), Olha Krasko (IFiS PAN)

Regional Refuge for the Ukraine

WYŻSZA SZKOŁA INFORMATYKI i ZARZĄDZANIA z siedzibą w Rzeszowie

UNIWERSYTET ŁÓDZKI

GRANTY INTERWENCYJNE NAWA

Doświadczenia przyjmowania ukraińskich uchodźców we własnym domu. Socjologiczna analiza fenomenu polskiej gościnności

WYŻSZA SZKOŁA INFORMATYKI i ZARZĄDZANIA z siedzibą w Rzeszowie

UNIWERSYTET ŁÓDZKI

BPN/GIN/2022/1/00106/DEC/1

GRANTY INTERWENCYJNE NAWA

Zespół

Kamil Łuczaj
Kierownik projektu

Iwona Leonowicz-Bukała
Zastępczyni kierownika projektu

Olga Krasko
Badaczka
(moderacja wywiadów, analiza)

Anastasiia Mykolenko
Współpracowniczka
(tłumaczenia UA/RU-EN)

Patryk Wawrzyński
Współpracownik
(kodowanie ekspresji emocjonalnych twarzy)

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

ETAP	ZBIERANIE DANYCH	ANALIZA DANYCH	CZAS
1	**Wywiady z gospodarzami (n=15) – pierwsza fala** 1) Język: polski 2) Region: woj. podkarpackie	**Analiza tematyczna**	**maj-lipiec 2022**
2	**Wywiady z gośćmi (n=28)** 1) język: ukraiński lub rosyjski 2) region: woj. podkarpackie, lubelskie i małopolskie	**Dyskusje panelowe (seminaria)**	**styczeń 2023-listopad 2023**
3	**Wywiady z gospodarzami – druga fala (n=9)** 1) język: polski 2) region: woj. podkarpackie, lubelskie i małopolskie	**Analiza tematyczna** **Dyskusje panelowe (seminaria)**	**styczeń 2023-listopad 2023**

Badania: metodologia

Projekt realizowany we współpracy badaczy/badaczek reprezentujących uczelnie polskie i ukraińskie

Metoda: wywiad pogłębiony (w przeciwieństwie do badań ankietowych badacze posługują się częściowo ustrukturyzowanym narzędziem i mają większą swobodę eksplorowania dodatkowych wątków)

Docelowo kolekcja wywiadów to 30 rozmów z osobami goszczącymi i 30 rozmów z osobami goszczonymi (w niektórych przypadkach z jednej „pary")

Realizacja pierwszych wywiadów z gospodarzami rozpoczęła się już późną wiosną 2022 roku

Wywiady z uciekinierkami wojennymi (język ukraiński/rosyjski) są realizowane od lutego 2023

Zakres terytorialny: woj. podkarpackie, małopolskie, lubelskie

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

GRANTY INTERWENCYJNE
NAWA

CBOS
Centrum Badania Opinii Społecznej

Wynajmowanie mieszkania (lub domu) związane jest z młodym wiekiem. Wyróżniają się pod tym względem osoby poniżej 35 roku życia

RYS. 1. Które z określeń najlepiej oddaje Pana(i) sytuację mieszkaniową?

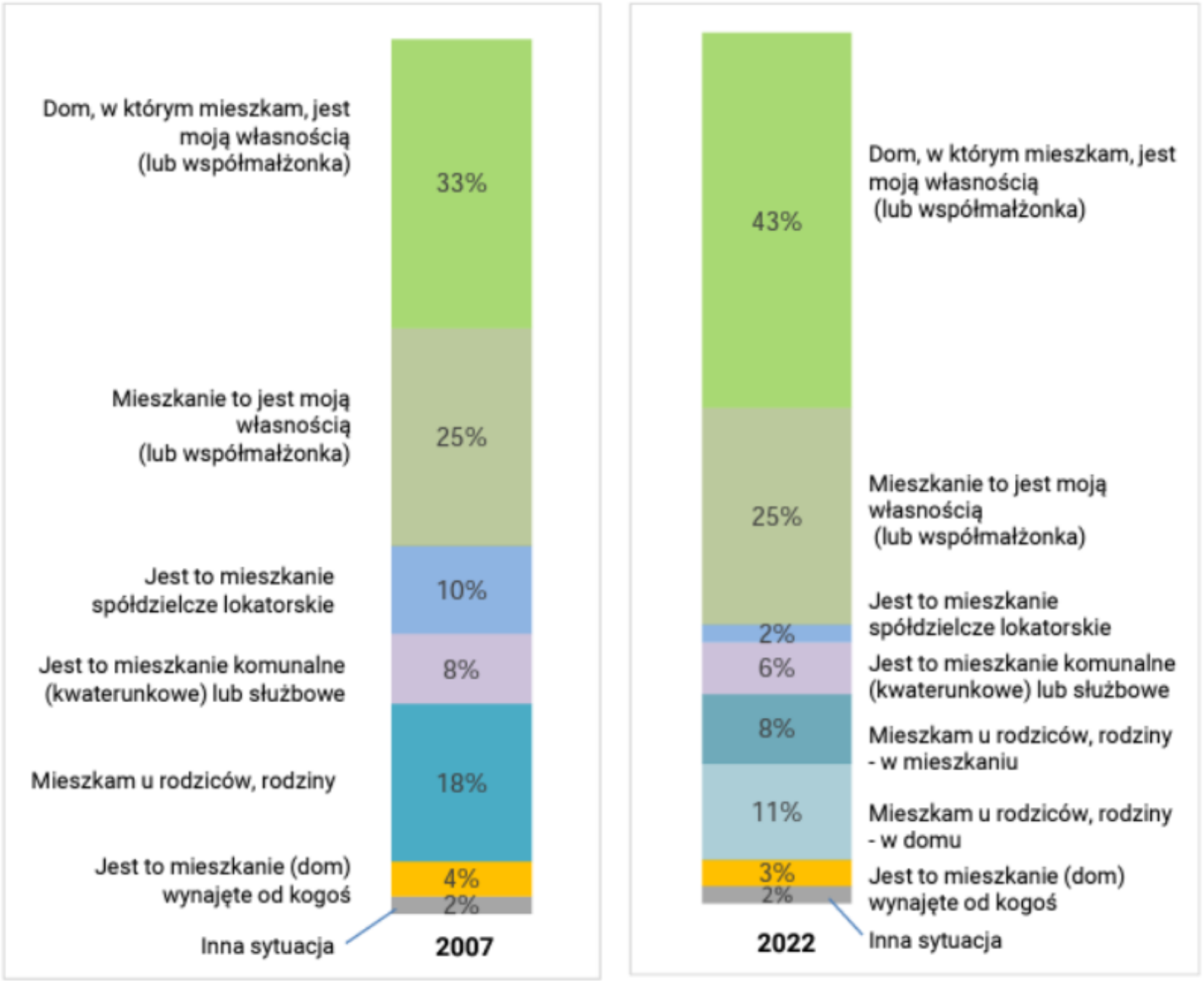

Raport
„Sytuacja mieszkaniowa Polaków”

Regional Refugee Response

Badania ilościowe (wybrane kwestie związanie z mieszkalnictwem)

(1) Pokój, mieszkanie lub dom udostępniono **42,1% uchodźcom, którzy otrzymali wsparcie.**
(2) Czy przyjęłaby/ **przyjąłby Pan(i) Ukraińca do swojego mieszkania/domu**?
23% (IV-V 2022), **28%** (I 2023), **17%** (V-VI 2023). Dla porównania: migranci **14%** (I 2023), **10%** (V-VI 2023)
(2) Ukraińców przebywających w Polsce przede wszystkim stać na opłacanie wydatków takich jak: żywność (86,4 %), odzież (67,1 %), **opłaty za mieszkanie (65,0 %.)** oraz leki (50,1 %)
(3) Przed przybyciem do Polski **większość uchodźców z Ukrainy (60,0 %) mieszkała w dużych miastach** o liczbie mieszkańców 200 tys. lub więcej.

Źródła:

R. Staniszewski, T. Kownacki (2023). *Diagnoza życia, postaw oraz planów obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w wyniku działań wojennych, tj. od dnia 24 lutego 2022 roku*. Raport z 4.09.2023 r.

R. Staniszewski (2023), *Społeczna percepcja uchodźców z Ukrainy, migrantów oraz działań podejmowanych przez polskie państwo*. Raport z 12.06.2023 r.

W dzisiejszym wystąpieniu postaram się zilustrować te tendencje (oraz ich konsekwencje) żywymi przykładami doświadczeń gospodarzy i gości, aby zaproponować **rekomendacje na poziomie miejskim i regionalnym.**

Różne formy zamieszkiwania

Nie tylko centra dla uchodźców i mieszkania użyczone.

„No to jest w zasadzie organizacja młodzieżowa. Ale tak się złożyło, że ich sponsorzy, i ci Amerykanie, współpracują ze sobą, to są wszystko amerykańscy sponsorzy, organizacja jest polska. Prawdopodobnie w czasie wojny wszystkie organizacje zaczęły szukać sponsorów. I wiem, że wiele naszych fundacji się otworzyło, a potem polskie znalazły dodatkowych sponsorów i zaczęły organizować dodatkowe kursy dla Ukraińców, Polaków, jakieś warsztaty. **I to mieszkanie było częścią programu sponsorskiego**. Był większy pokój, który się zwolnił, bo kobieta wyjeżdżała dalej za granicę... I jak mi w końcu powiedzieli, że pokój wolny, można się wprowadzać, to wszyscy odetchnęliśmy (wersja darmowa) (...) Takie jest moje doświadczenie, **mieszkałam z tą organizacją**, dzięki nim, przez cztery miesiące.” (**Ewa, kobieta, UKR**)

Różne formy zamieszkiwania

1) **Mieszkanie z gospodarzami – trudności adaptacyjne, wypalenie, rozwiązanie tymczasowe**

2) **Wynajem mieszkań/domów na wolnym rynku – koszt, dostępność, uprzedzenia, niejasna sytuacja prawna**

3) Wynajem preferencyjny – rozwiązanie tymczasowe

4) Mieszkanie z członkami ukraińskiej rodziny (zwykle mąż pracujący w Polsce) – zwykle niedostosowane do potrzeb rodzin

5) Centra dla uchodźców – przepełnienie, brak prywatności, rozwiązanie tymczasowe

6) Infrastruktura kościołów i związków wyznaniowych (np. domy pielgrzyma, plebanie) – specyfika kulturowa

Doświadczenia gospodarzy

Pomoc w poszukiwaniu mieszkania

Nieporozumienia i wypalenie

Niejasna sytuacja prawna

Opóźnienia w wypłacie świadczenia „40+” (problem klasowy)

Rozczarowanie (np. wyjazd, poszukiwanie pracy)

Doświadczenia gości

Poczucie ogólnego zagubienia – rola kapitału społecznego

Brak informacji o możliwych formach zakwaterowania

Niejasne zasady zakwaterowania w domu prywatnym (brak umowy)

Nieporozumienia i konflikty z gospodarzami

Przypadek Pani W. i jej dwóch gościń - Y. i K.

Mieszkaliśmy tam [w innym mieście], a potem Polacy uchwalili tę ustawę 40+ i ta pani sobie policzyła. (…), że będzie dobrze żyła". **(K., kobieta, UKR).**

"Najpierw jedliśmy w ich jadalni, w dużym pokoju. Potem powiedzieli, że nie możemy tam siedzieć. (…) Zależnie od jej nastroju, [ale] przypominało to raczej atak" (**Y, kobieta, UKR).**

"Uzgodniliśmy, że nic nie będziemy płacić, po prostu będziemy żyć, a ona otrzyma za nas pieniądze. Przyjechaliśmy, zamieszkałyśmy z nią, wszystko było w porządku. Powiedziała, że otrzyma (…). Ale potem zaczęło się mnóstwo pytań – ona kupuje mnóstwo różnych rzeczy, których my nie używamy, ja muszę za nie płacić. No cóż, przymknęliśmy oko (…) A potem był przypadek, że kupiła trochę proszku do prania i znowu podzieliła wydatki na wszystkich". (**K., kobieta, UKR).**

Powiedziałam: „W. pozwól mi kupić własny detergent, zrobię nim pranie”. (...) Więc ona przyszła, czułam się, jakby **wyskoczyła z jakiegoś piekła, krzyczała tak bardzo, że… ja prawdopodobnie nigdy w życiu na mnie tak nie krzyczano...** Tak bardzo krzyczała [drżącym głosem], zacisnęła dłonie, pluła: „Czy policzyłaś, amortyzację mojej pralki?” Czyli trzeba było zapłacić za amortyzację pralki. I „korzystałaś z mojego proszku do prania”. Cóż, mogłam zrobić pranie najwyżej trzy razy i tak dalej. I tak to wyglądało. I powiedziałam: „W., przepraszam, pakujemy się i wyjeżdżamy” (**Y., kobieta, Ukraina).**

Przypadek Pani A. i Pani L.

Relacja gościni: „Ukraińcom jest bardzo trudno znaleźć mieszkanie, zwłaszcza z dziećmi. Jeśli masz trójkę dzieci, nikt nie chce wynajmować mieszkania Ukraińcom. Znalezienie mieszkania zajęło nam dużo czasu (…) Ponieważ mieszkaliśmy tam już 120 dni, właściciel poprzedniego mieszkania ustalił bardzo wysoką cenę (…) Pani A. zadzwoniła i porozmawiała z mężczyzną, który wynajmował to [inne] mieszkanie. Mieliśmy szczęście, że trafiliśmy na panią A. Powiedziała mu, że jesteśmy porządną rodziną, że nasze dzieci też są normalne, a on się zgodził i zaczął nam wynajmować to mieszkanie, w którym teraz mieszkamy” (A., kobieta, UKR)

Relacja byłej gospodyni: "(…) zaczęliśmy szukać mieszkania w tej K. (…) Dla nich wszystkich, dla całej rodziny. Ja się okazało, że to nie jest takie proste, bo albo są z**a drogie, albo ludzie nie akceptują przyjmowania rodziny z Ukrainy,** ale znalazłam kilka lokalizacji, które zgodziły się na przyjęcie. (…) dzwoniłam wszędzie, ojej **to było setki telefonów (…). Niektóre były** fajne. Te lokalizacje i finansowo do uniesienia, ale **ja od razu informowałam, że jest to rodzina ukraińska**, za którą ja gwarantuję, ale państwo mnie nie znacie, więc moje gwarancję niż dla państwa nie znaczą.(…) Więc niektórych przypadkach od razu nie, nie, **rodzin ukraińskich nie przyjmiemy.** (…) wybraliśmy w K. mieszkanie na osiedlu, takie PRL-owskie bloki. (…) Tylko tam niestety się okazało, że straszny problem, bo w jednym z tych pokoi mieszka pan." (L., kobieta, PL)

Wieś w woj. podkarpackim

Relacje Pana N. i jego gościń wyglądają modelowo, co wyróżnia tę sytuacje na tle próby.

Jednak:

„Nie podoba mi się to, cóż, to chyba jakieś trudności w moim życiu, że sklepy są daleko. Przywykłam do czegoś innego. Przyzwyczaiłem się do tego, że zejdę, ja coś gotuję tam coś, co zdecydowałam albo dzisiaj jest coś innego. Idę do sklepu kupić. Nie, tu nie da się na pięć kilometrów [śmieje się] 7 litrów na 100 kilometrów, to tutaj jest trochę inaczej. Jak kupuję, wiem, że muszę robić większe zakupy" (O., kobieta, UKR, Kijów).

	Procent
Wieś	11,1
Miasto o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys.	7,0
Miasto o liczbie mieszkańców 20–99 tys.	6,2
Miasto o liczbie mieszkańców 100–199 tys.	15,6
Miasto o liczbie mieszkańców 200–499 tys.	7,8
Miasto o liczbie mieszkańców 500 tys. i więcej	51,9
Odmowa odpowiedzi	0,4
Ogółem	100,0

Źródło: Staniszewski i Kownacki 2023.

(1) Więcej miejsc w regionach przygranicznych

Województwa tranzytowe miały przyjąć osoby migrujące, przekraczające granice (punkt recepcyjny w Przemyślu i innych miejscowościach w pobliżu przejść granicznych). Na poziomie władz krajowych stwierdzono, że rolą województw podkarpackiego i lubelskiego, po wstępnym zaopatrzeniu migrantów przymusowych, jest organizacja i zabezpieczenie transportu i ulokowanie potrzebujących w odpowiednich placówkach, wyznaczonych jako stałe miejsca noclegowe, w pozostałych województwach.

Foto: *Anastasiia Mykolenko*

(1) Więcej miejsc w regionach przygranicznych

Strefy „tranzytowe” nie powinny być tranzytowe

„Szukaliśmy mieszkania w Rzeszowie. Nie było sensu. Tam wszyscy by pędzili do Warszawy, Krakowa, gdzieś do dużego miasta.... No cel ogólnie taki, byle bliżej granicy, i żeby potem można było szybko wrócić do domu” (I., kobieta, UKR)

Foto: *Anastasiia Mykolenko*

(2) Prowadzenie statystyk

Chcąc skutecznie reagować na potrzeby mieszkaniowe migrantów przymusowych czy potrzeby potencjalnych gospodarzy i osób wynajmujących mieszkania, kluczowe jest bieżące **monitorowanie i dokumentowanie ich sytuacji bytowej**, **w tym mapowanie i gromadzenie danych na temat**:

1) miejsc pobytu osób migrujących przymusowo,

2) warunków życia w danym miejscu;

3) oraz planów samych migrantów przymusowych co do pozostania lub opuszczenia miejsca pobytu, ich przyczyn i przewidywanych kierunków dalszej podróży.

(2) Prowadzenie statystyk

Brak informacji ze strony samorządów na temat skali i miejsc podejmowanych działań na rzecz wsparcia mieszkaniowego uchodźców, czy choćby miejsc ich pobytu, poza dużymi, widocznymi centrami. Dane zmapowane przez NGO, np. UNHCR.

Brak finansowania ze środków publicznych = brak statusu informacji publicznej

– utrudniony dostęp do informacji, brak konieczności monitorowania i dokumentowania działań, rozproszona informacja

– brak możliwości stworzenia procedur na przyszłość – zmarnotrawienie zdobytej wiedzy, doświadczenia i innych zasobów

(2) Prowadzenie statystyk

Rekomendujemy, aby samorządy (ale też inne organizacje, zaangażowane w procesy wsparcia):

1) pozyskiwały finansowanie na utworzenie stanowisk pracy dla osób, które mogłyby opracować niezbędne dane – na ile to możliwe po;

2) zorganizowały system monitorowania i gromadzenia informacji o sytuacji migrantów przymusowych, zarówno osób z uregulowanym, jak i nieuregulowanym statusem prawnym;

3) zorganizowały system monitorowania i gromadzenia informacji o sytuacji szeroko rozumianych gospodarzy (prywatnych osób, goszczących osoby uchodźcze).

(3) Wytyczne do karty informacyjnej

1)Wersja drukowana oraz elektroniczna, np. z wykorzystaniem QR kodów, wlepek, plakatów - **możliwość ciągłej aktualizacji** i wzbogacania treści przez zaangażowane jednostki w językach uchodźców - na chwilę obecną treści zbyt ogólne

2)Informacja o dostępnych opcjach poszukiwania mieszkania, żłobków, przedszkoli, szkoły, kursach językowych, pośrednictwa pracy i szacunkowych kosztach życia w różnych częściach Polski – opcje wyboru, w zależności od potrzeb przyjeżdżających osób

3)Adresy centrów informacyjnych, odpowiednich urzędów, placówek ochrony zdrowia, w tym specjalistycznych (np. diabetolog)

4)Informacja o zasadach funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, w tym warunki uzyskania pomocy na NFZ i w języku ukraińskim/rosyjskim

5)Zasady systemu 40+ itd. - informacja o warunkach dla gospodarzy i zasadach działania systemu - przeciwdziałanie wykorzystywaniu sytuacji uchodźców

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Krok w dobrą stronę, lecz zbyt mało praktyczny →

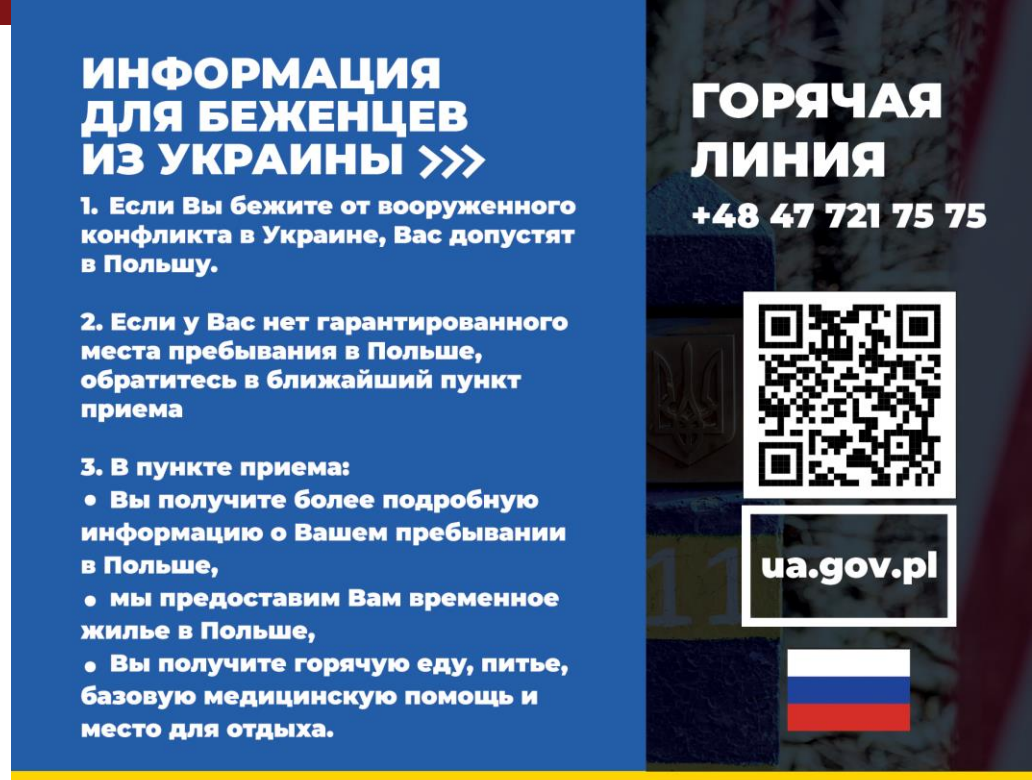

ПУНКТ ПРОПУСКА	АДРЕС ПУНКТА ПРИЕМА
ДОРОГУСК-ЯГОДЗИН	Дворец Суходольских – районный центр культуры и туризма, ул. Парковая 5, 22-175 Дорогуск - жилой массив
ДОЛГОБЫЧУВ-УГРИНУВ	Приграничный культурно-досуговый центр, ул. Spółdzielcza 8, 22-540 Dołhobyczów
ЗОСИН-УСТИЛУХ	Школьный комплекс в Городло, ул. Пилсудского 58, 22 - 523 Городло
ГРЕБЕННЕ-РАВА РУСКА	Начальная школа в Лубиче Королевской (задняя часть спортивного зала), ул. Jana III Sobieskiego 5, 22-680 Lubycza
КОРЧОВА-КРАКОВЕЦ	Комната отдыха Корчова 155, 37-552 Корчова
МЕДИКА-СЕГИНЕ	Спортивный центр - Медыка 285, Медыка 37-732
БУДОМЕЖ-ХРУШОВ	Начальная школа в Кровица Сама 183, 37-625 Кровица Сама
КРОЩЕНКО-СМОЛЬНИЦА	Бывшая начальная школа в Лодыне, Лодына 41, 38-700 Устшики Дольне

(3) Informacja dostępna i dostosowana do sytuacji uchodźców

"Nie wiedzieliśmy zupełnie nic: co to jest PESEL, jak się trzeba zarejestrować, co to jest 500+, co to jest jednorazowa opłata, co to jest 40+ i tak dalej. Około stu Ukraińców, którzy już mieszkali w tym ośrodku, przepraszam, dokładnie w tym momencie przez pół roku nikt nie powiedział ani słowa. NIKT. Tak to wygląda" (I., kobieta, UKR).

Informacja **jest konieczna ze względu na niewielkie doświadczenie podróży zagranicznych** wśród wielu uchodźców.

Informacja jest jednocześnie szansą **do wpływania na postawy i decyzje gości. Daje np. możliwość zachęcenia** do wybierania miejsc, mniejszych miejscowości – można przedstawić koszt wynajmu jako atut, vide Pani O.

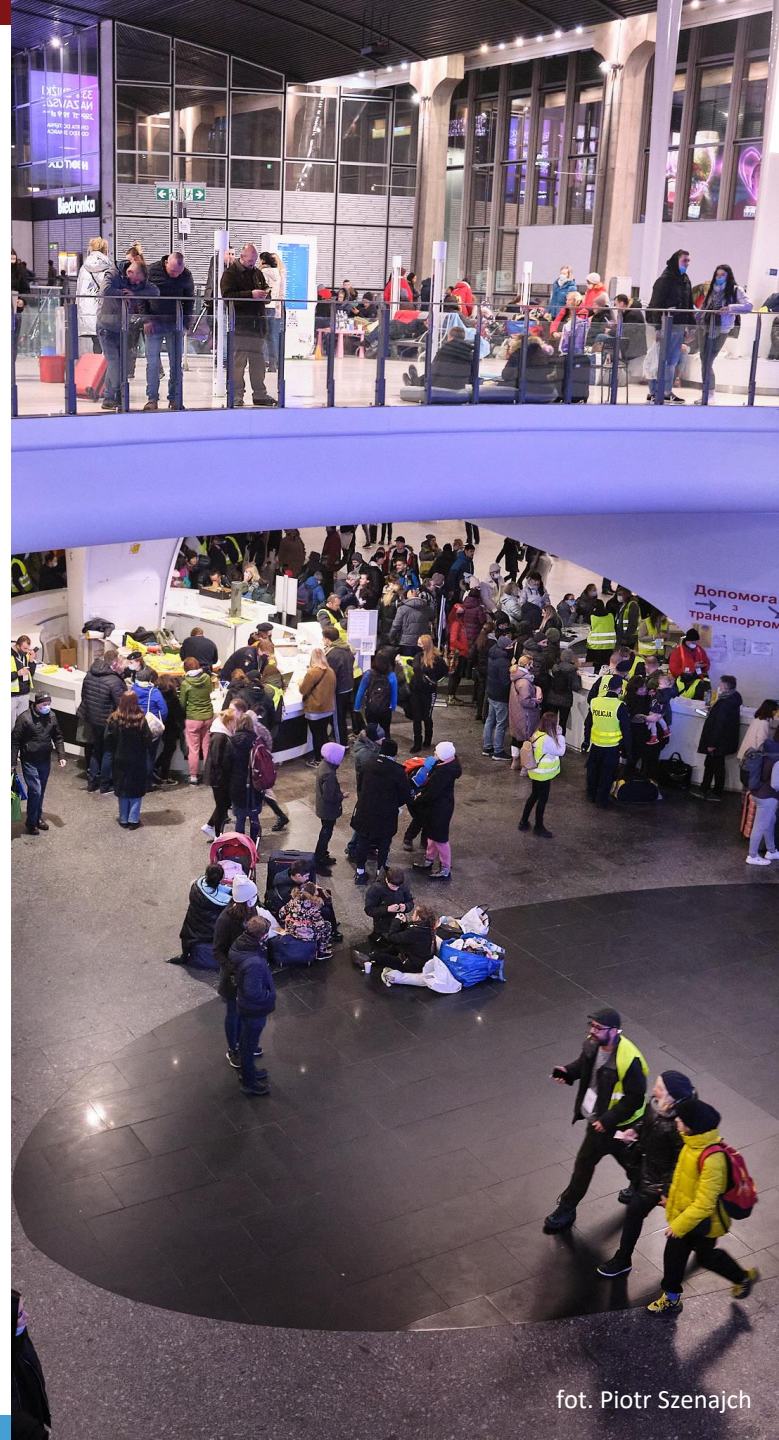

fot. Piotr Szenajch

(4) Systemowa alternatywna dla goszczenia w domach prywatnych

Wniosek 1: (intuicyjny) Prywatne goszczenie jest rozwiązaniem krótkoterminowym (**wypalenie gospodarzy, niepewność gości**)

Wniosek 2: (nieintuicyjny) Prywatne goszczenie nie powinno być filarem polityki pomocowej ze względu na **kwestię szacunku w świecie nierówności**

Mary Douglas (1966): dobroczynność rani, osłabia szacunek obdarowanego do samego siebie
Richard Sennett (2012): pomoc społeczna musi być pozbawiona współczucia

Dlaczego?

„Kiedy weszłam, mój Ołeksij [syn] spojrzał na mnie i powiedział: „Mamo, zabiję cię". W zespole [tanecznym] są tylko starzy ludzie. (…) Kto chce tańczyć z babcią? On ma 15 lat (…) I raz odmówiliśmy, bo miał dużo pracy domowej, i znowu odmówiliśmy, i ta pani Kasia powiedziała/ Tak jakby, zaczęła się denerwować, że on nie poszedł. I bardzo się obraziła (…) Przeprosiliśmy. Ołeksij przyszedł i przeprosił. A ona była taka niemiła. Ja jej powiedziałam, bo wiedziałam, że ceną takiej wdzięczności będzie to, że mój syn musiałby postąpić wbrew swojej woli" (K., kobieta, UKR)

(4) Systemowa alternatywna dla goszczenia w domach prywatnych

Ze względów finansowych plan zarządzania kryzysowego musiałby obejmować jedynie ograniczoną
czasowo pomoc. Dotowany przez państwo pobyt w udostępnionym lokalu – np. wynajętym pensjonacie/hotelu lub większym, uruchomionym w tym celu, ośrodku – powinien umożliwiać

(1) Podjęcie decyzji o pozostaniu w Polsce, powrocie do Ukrainy lub dalszej podróży,
(2) rozeznanie się w lokalnym rynku pracy i rynku mieszkaniowym.

Na późniejszych etapach zarządzania kryzysem kluczowe stają się odpowiedzi na pytania o odpłatność za przebywanie w ośrodku czy pozostałe potrzeby bytowe, w sytuacji gdy potrzeby mieszkaniowe zostają, przynajmniej częściowo, zaspokojone (por. Górny 2023).

(5) Olbrzymia rola samorządu (inicjatywy oddolne)

Plany reagowania w sytuacji kryzysów uchodźczych powinny w znacznej mierze opierać się na praktycznych doświadczeniach oraz działaniach, których skuteczność została poddana ewaluacji, w celu optymalizacji wykorzystania posiadanych zasobów oraz minimalizacji liczby błędnych decyzji.

Rekomendujemy zaplanowanie przez władze samorządowe, jak wykorzystać potencjał tkwiący w oddolnych inicjatywach obywateli dotyczących udostępniania mieszkań. Jedną z dróg jest **wsparcie samorządu dla potencjalnych gospodarzy/wynajmujących mieszkania dla rodzin i osób doświadczających migracji przymusowej.**

(5) Jak samorząd może wesprzeć gospodarzy/wynajmujących?

1) Organizacja bezpiecznego, cyfrowego **systemu gromadzenia informacji** o gospodarzach prywatnych oraz osobach, chętnych na czasowy, krótkoterminowy wynajem dla uchodźców oraz mieszkających u nich gości - na ten moment po półtora roku od wybuchu wojny UM nie ma bazy informacji na temat miejsc zamieszkiwania uchodźców, mapą informacji dysponuje UNHCR

2) Organizacja systemu łączenia osób chętnych na wynajem krótkoterminowy z chętnymi gospodarzami

3) Finansowe zabezpieczenie kaucji/depozytu za wynajem mieszkania, oferowane przez samorząd, jeśli dysponuje środkami - gwarancje dla wynajmu krótkoterminowego

4) Wsparcie dla gospodarzy i gości w procesie wyprowadzki i usamodzielniania się tych ostatnich, pomoc psychologiczna, socjalna, mediacyjna.

Dziękuję za uwagę

ileonowicz@wsiz.edu.pl

5. IOD PARC study on private housing initiatives, project “Safe Homes” (15’)

Assessing Hosting Assistance Initiatives in Poland

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Agenda

Intro and Context

Objectives of the study

Scope and study locations

The home-based accommodation stages

Methodology and data collection tools

Support needed!

Research team contacts

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Introduction and context: IFRC Safe homes programme

Regional Initiative (Poland is involved through Polish Red Cross)

Support **the provision of reception** through private accommodation to people fleeing Ukraine and **test and operationalize DG HOME guidance and EUAA recommendations** on organizing emergency accommodation in private homes.

- Builds on DG HOME & EUAA guidance
- Builds on previous and ongoing operations and expertise of the National Red Cross Societies
- Programme timeframe: from February 2023 to April 2024

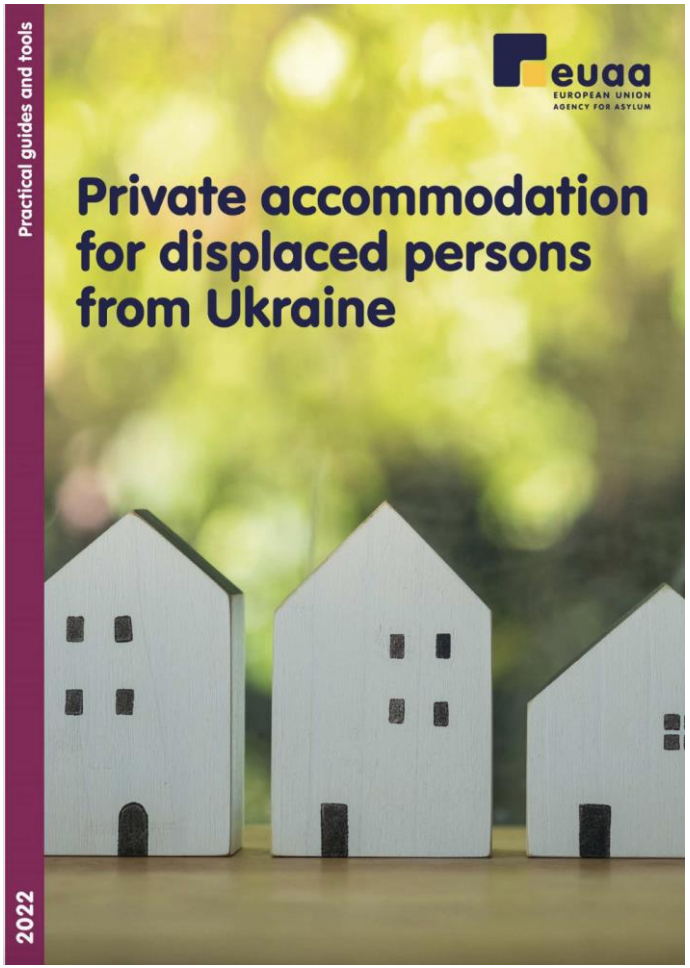

IOD PARC Study

Objectives of the study:

produce a country-level mapping and analysis of both past and current existing **hosting assistance initiatives** in Poland and of **key stakeholders and existing partner**ships related to hosting assistance.

Generate learning on how and to what extent these initiatives have **secured access to adequate accommodation**, take stock of experience gained so far and look at how **good practices and lessons learnt** can help define sustainable solutions for future reception needs.

Study locations:

N	Name Voivodeship	Capital	Population (2022)	Refugee from Ukraine population (registered with UNHCR as of 12 December 2023)			Presence of PRC Branch / Integration centre
				Female	Male	Total	
1	Łódzkie	Łódź	2,443,000	39,292	21,522	60,814	yes (Integration centre)
2	Małopolskie	Kraków	3,399,000	53,572	31,747	85,319	yes (Integration centre)
3	Mazowieckie	Warsaw	5,432,000	129,710	76,512	206,222	
4	Świętokrzyskie	Kielce	1,216,000	9,216	5,508	14,724	yes (integration centre)
5	Wielkopolskie	Poznań	3,486,000	56,893	31,622	88,515	PRC Branch

What kind of information we are looking at?
The home-based accommodation stages

Protection gender and Inclusion

Accomodation Stages	Definitions
Funding	Providing economical support to hosting families
Collecting information and coordinating	Registering for hosting availability and for accommodation request, informing about available options, specific needs, figures, etc.
Assessing and vetting	Assessing the profile of the host and verifying that the house at disposal is suitable for accommodation purposes.
Matching	Matching offer and demand according to a set of criteria
Informing	Informing hosts and guests about their rights and benefits under the temporary protection directive, the responsibilities of hosts and guests and the main steps of the matching exercise.
Agreeing	Supporting the establishment of a basic agreement/contract between the two parts and of a code of conduct.
Monitoring	Establishing a control mechanism (e.g. regual phone checks or on the spot visits) to regularly monitor how each placement is proceeding and to take appropriate measures when needed.
Extending or ending	Ensure that information about possible agreement to extend the period of accommodation or to end the stay in accommodation is properly recorded (e.g. in a platform). If termination is requested by host, displaced persons should receive support in finding an alternative appropriate solution. If termination is required by the displaced person, for example if they have rented their own housing or have been transferred to another location, make sure that this is recorded.

Methodology and data collection tools

Key Informant Interviews (5 selected regions)

Central, regional and local authorities

Non-profit sector (NGO, CSOs, CBOs, Universities, etc)

RCRC Staff

Focus groups (5 selected regions)

- Host (men/women)
- Guests (men/women)

Online Surveys (all country: 500 respondents)

- Host
- Guests

And….

- Observation
- Publications (articles, guidances, statistics)
- Testimonies
- Websites and Media

What kind of support are we looking for?

Share relevant documents (guidance, minimum standards, data, reports and presentations, articles…)

Talk to us! Let's arrange a bilateral meeting (online or in person) and share your experience

Help us to contact with central/regional and local authorities (in the 5 selected regions)

Help us to disseminate the online survey within your network, social media, refugee/host community channels!

Help us to enter in contact with selected host and guests who are willing to participate in a group discussion (in presence or online)

Use/disseminate results!

Contact with the research team!

Name	Role	Location	Language	Contact
Ilaria Ravai	Senior Consultant – team leader	Based in Spain	English	Ilaria@iodparc.com Tel +34 634 86 13 00
Iryna Kravchuk	Senior Consultant and Technical Expert	Based in Warsaw	Ukranian, English, Polish	irene.kravchuk2010@gmail.com
Karolina Mclellan	Consultant	Based in Kraków and Sheffield	Polish, English	karolina@iodparc.com
Agata Król	Field Officer	Based in Poznań	Polish, English	krol.agatha@gmail.com
Tetiana Demydko	Field Officer	Based in Kraków	Polish, English, Ukranian	tdemidko@gmail.com

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

5. AOB

Next Shelter meeting - Wednesday 28th February 2:00pm